

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»

**ЗАТВЕРДЖЕНО**

вченою радою

Національного аерокосмічного  
університету ім. М. Є. Жуковського  
«Харківський авіаційний інститут»

19.04.2017 р., протокол № 13  
наказ № 178 від 19.04.2017 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

Економіка підприємства

**Рівень вищої освіти** – перший (бакалаврський)  
**галузі знань** 05 Соціальні та поведінкові науки  
**спеціальність** 051 Економіка

**Кваліфікація:** Бакалавр з економіки

(із змінами, внесеними згідно із рішеннями:  
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 25.04.2018 р.  
вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.  
науково-методичної комісії ХАІ протокол № 1 від 31.08.2020 р.  
вченої ради ХАІ протокол №9 від 28.04.2021 р.  
вченої ради ХАІ протокол №9 від 20.04.2023 р.  
вченої ради ХАІ протокол № 10 від 17.04.2024 р.)

Освітня програма вводиться в дію  
«01» вересня 2024 р.

В.о. ректора Національного  
аерокосмічного університету  
ім. М. Є. Жуковського «Харківський  
авіаційний інститут»

  
Олексій ПИТВІНОВ  
наказ № 172 від 18.04.2024 р.

Харків 2024 р.



## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму (ОПП) «Економіка підприємства» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі – ХАІ) оновлено у зв'язку:

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 25.04.2018 р.);

– зі змінами відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.) (затверджено рішенням вченої ради ХАІ протокол № 9 від 20.03.2019 р.);

– зі зміною Національної рамки кваліфікацій (Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020, № 519) (затверджено рішенням науково-методичної комісії 3 (НМК 3) протокол № 1 від 31.08.2020 р.);

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 28.04.2021 р.);

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 9 від 20.04.2023 р.);

– із перерозподілом кредитів ЄКТС між компонентами освітньо-професійної програми й оновленням змісту її опису (затверджено рішенням вченої ради «ХАІ» протокол № 10 від 17.04.2024 р.).

Оновлення освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» проведено групою забезпечення освітньої програми ХАІ у складі:

1. Керівник (гарант) Попов О. С. – канд. економ. наук, доцент кафедри освітньої економіки та публічного управління програми:

2. Члени групи: Ревенко Д. С. – д-р економ. наук, доцент, доцент кафедри економіки та публічного управління

Либа В. О. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та публічного управління

*Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів додаються*

---

Ця програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

## ВСТУП

Відповідно до ст. 1 «Основні терміни та їх визначення» Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами) освітня програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма використовується під час:

- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю та спеціалізацією;
- розроблення навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик;
- розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- професійної орієнтації здобувачів фаху.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII (зі змінами), Постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.):

- загальні компетентності;
- фахові компетентності;
- програмні результати навчання;
- перелік та обсяг навчальних дисциплін для опанування компетентностей освітньо-професійної програми;
- вимоги до структури навчальних дисциплін.

Освітня програма використовується для:

- складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- формування індивідуальних планів студентів;
- формування робочих програм навчальних дисциплін, практик;
- визначення інформаційної бази для формування засобів діагностики;
- акредитації освітньо-професійної програми;
- внутрішнього і зовнішнього контролю якості підготовки фахівців;
- атестації бакалаврів за освітньою програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка».

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі вищої освіти, які навчаються в ХАІ;
- науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка»;
- екзаменаційна комісія спеціальності 051 «Економіка»;
- приймальна комісія ХАІ;
- роботодавці для отримання інформації щодо компетентностей випускників.

Кафедри ХАІ, які залучені для підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» керуються цією програмою для складання НМКД, навчальних планів, тощо.

## 1 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітня програма розроблена на основі таких нормативних документів і рекомендацій:

- 1.1 Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 (зі змінами).
- 1.2 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами).
- 1.3 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266.
- 1.4 Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579.
- 1.5 Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010, затверджений наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 р. № 327 (зі змінами).
- 1.6 Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, (наказ МОН України № 600 від 01.06.2017 р.) схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України (зі змінами).
- 1.7 Стандарт вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН № 1244 від 13.11.2018 р.).
- 1.8 Положення «Про організацію освітнього процесу» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», затверджене вченою радою університету (зі змінами).
- 1.9 A Tuning Guide to Formulating Degree Programme Profiles Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. - Bilbao, Groningen and The Hague, 2010.
- 1.10 A TUNING-AHELO conceptual framework of expected/desired learning outcomes in engineering. OECD Education Working Papers, No. 60, OECD Publishing 2011. <http://dx.doi.org/10.1787/5kghtchn8mbn-en>.
- 1.11 Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М.Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
- 1.12 Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266».
- 1.13 Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. – Чинний від 01.01.2012. – (Національний класифікатор України).
- 1.14 Класифікатор професій: ДК 003:2010. – Чинний від 01.11.2010. – (Національний класифікатор України).
- 1.15 Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / Авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А.В. Ставицький, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. – 100 с.

**2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ  
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»  
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»**

<b>1 – Загальна інформація</b>	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Кафедра економіки та публічного управління National Aerospace University named after M. E. Zhukovsky "Kharkiv Aviation Institute" Department of Economics and Public Administration
Ступінь вищої освіти	Бакалавр Bachelor's Degree in
Галузь знань, спеціальність та назва кваліфікації	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Field of Study Social and Behavioral Studies Спеціальність 051 Економіка Program Subject Area Economics Кваліфікація: бакалавр з економіки Qualification: Bachelor's Degree in Economics
Офіційна назва ОПП	Економіка підприємства Economics of Enterprise
Тип диплому та обсяг ОПП	Диплом бакалавра, одиничний, термін навчання 3 роки 10 місяців: – на базі повної загальної середньої освіти - 240 кредитів ЄКТС; – на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 240 кредитів ЄКТС. ХАІ визнає та перезараховує: • не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); • не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 21008313, виданий 25.01.2019 р. відповідно до рішення АК 20.12.2016 р. протокол № 123 (наказ МОН України від 26.12.2016 № 1613) (на підставі наказу МОН України від 19.12.2016 № 1565) Період акредитації: до 01 липня 2026 р. Оновлення або модернізація освітньої програми здійснюється відповідно до розділу 5 Положення «Про розроблення та модернізацію освітніх програм ХАІ».
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності повної загальної середньої освіти та/або ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» та/або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» в порядку, визначеному законодавством
Мова(и) викладання	Мовою викладання є державна мова. З метою створення умов для міжнародної академічної мобільності може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами
Інтернет-адреса постійного розміщення опису ОПП	<a href="https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/">https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Метою освітньої програми є формування комплексної системи підготовки фахівців з вищою освітою за першим (бакалаврським) рівнем у сфері економіки з інноваційним мисленням, систематизованими знаннями та передовими компетентностями з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування в умовах відновлення у військовий і післявоєнний час, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання на основі опанування системи загальних та фахових здібностей і компетентностей	
<b>3 – Характеристика освітньо-професійної програми</b>	
Предметна область	<b>Об'єкт вивчення та/або діяльності:</b> закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів. <b>Цілі навчання:</b> підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області.

	<p><b>Теоретичний зміст предметної області:</b> поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук.</p> <p><b>Методи, методики та технології:</b> загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів досліджень.</p> <p><b>Інструментарій та обладнання:</b> сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
Орієнтація ОП	Освітньо-професійна програма для підготовки бакалаврів
Основний фокус ОПП	Акцент робиться на підготовку фахівців здатних до комплексної діяльності, що поєднує в собі підприємницькі, виробничі та маркетингові компоненти для різних потреб сучасних підприємств аерокосмічної, машинобудівної і суміжних галузей.
Особливості програми	Особливостями програми є поглиблене вивчення методів та засобів інформаційних технологій та економіко-математичного моделювання для аналізу і управління підприємствами, що функціонують на різних типах ринків з урахуванням потреб аерокосмічної галузі та машинобудування, у тому числі в умовах відновлення у війсьній і післявійсьній час.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом відповідно до кваліфікації «бакалавр з економіки», який може займати посади економіста з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, економіста з матеріально-технічного забезпечення, економіста з планування, економіста з фінансової роботи, економіста із ціноутворення, економіста з праці.
Подальше навчання	Продовження навчання за програмою підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
Викладання та навчання	Студентське-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення, навчання через лабораторну практику, дуальну, дистанційну освіту тощо. Лекції, мультимедійні лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка кваліфікаційної роботи.
Оцінювання	Письмові іспити, звіти з практик, презентації, поточний (модульний) контроль, кваліфікаційна робота та її захист.
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

#### **7 - Програмні результати навчання**

ПРН1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

ПРН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

ПРН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

<p>ПРН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.</p> <p>ПРН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>ПРН18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.</p> <p>ПРН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p> <p>ПРН23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.</p> <p>ПРН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.</p>	
<b>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення формується, в основному, за рахунок науково-педагогічних працівників кафедри економіки та публічного управління, склад якої сформований з достатньої кількості докторів економічних наук, професорів, кандидатів економічних та технічних наук, доцентів, старших викладачів. До викладання навчальних дисциплін залучаються також науково-педагогічні працівники інших кафедр Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ». Науково-педагогічні працівники залучені до реалізації освітньої програми, відповідають вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає вимогам Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 зі змінами) і забезпечує проведення всіх видів навчальних занять та практик, передбачених навчальним планом. Навчання проводиться в аудиторіях кафедри економіки та публічного управління, які входять до складу факультету програмної інженерії та бізнесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ». Усі лекційні, семінарські, практичні та лабораторні заняття з непрофільних предметів проводяться на базі аудиторного фонду та матеріально-технічної бази університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти згідно з діючим законодавством України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. №1187 зі змінами) включає в себе бібліотечні ресурси ( <a href="https://library.khai.edu/">https://library.khai.edu/</a> ), електронні навчальні ресурси, сайт Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» ( <a href="https://khai.edu/">https://khai.edu/</a> ), на якому розмішена основна інформація щодо освітньої діяльності та освітньо-професійної програми. Дистанційне навчання здійснюється з використанням системи дистанційного навчання MENTOR ( <a href="https://mentor.khai.edu/">https://mentor.khai.edu/</a> ).
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» і закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Національним аерокосмічним університетом ім. М. Є. Жуковського «ХАІ» і навчальними закладами вищої освіти країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів ВО	Навчання здійснюється державною мовою. У певних випадках може бути прийнято рішення про викладання однієї чи декількох дисциплін англійською та/або іншими іноземними мовами.



### 3 ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ (КОП) ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

#### 3.1. Перелік компонент ОП

Код КОП	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>			
OK1	Інформатика	5	залік
OK2	Політична економія	5	іспит
OK3	Математика для економістів (вища математика, теорія ймовірностей та математична статистика)	10	іспити
OK4	Розвиток економічного та управлінського світогляду	6,5	іспит
OK5	Іноземна мова	8	залік, диф. залік
OK6	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік
OK7	Основи авіакосмічної техніки	3	залік
OK8	Маркетинг	4	іспит
OK9	Мікро- та макроекономіка	4	іспит
OK10	Навчальна практика	3	залік
OK11	Вступ до фаху	5,5	залік
OK12	Економіка підприємства	4	іспит
OK13	Менеджмент	4	іспит
OK14	Статистика	3	іспит
OK15	Фінанси	4	іспит
OK16	Інформаційні технології в управлінні виробництвом та збутом продукції	4,5	залік
OK17	Управління витратами	4,5	іспит
OK18	Електронна комерція	5	залік
OK19	Ознайомча практика	3	залік
OK20	Управління людськими ресурсами	4	іспит
OK21	Бухгалтерський облік	4	іспит
OK22	Економіка підприємства (курсова робота)	2	диф. залік
OK23	Міжнародні економічні відносини	4	іспит
OK24	Економічний аналіз	5	іспит
OK25	Регіональна економіка	3	залік
OK26	Політика європейської інтеграції	3	залік
OK27	Економетрика (поглиблений курс)	4,5	іспит
OK28	Виробнича практика	3	залік
OK29	Стратегія підприємства	5,5	іспит
OK30	Логістика	4	іспит
OK31	Економіко-математичні моделі в управлінні та економіці	5	залік
OK32	Інноваційний розвиток	4	іспит
OK33	Цифрові інструменти та методи в професійній діяльності	4	залік
OK34	Економічна діагностика	4,5	іспит
OK35	Управління конкурентоспроможністю	4	залік
OK36	Стратегія підприємства (курсова робота)	2	диф. залік
OK37	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	4	іспит
OK38	БЖД, охорона праці, екологія та цивільний захист	3	залік
OK39	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків (курсова робота)	2	диф. залік
OK40	Бізнес-планування діяльності підприємства	4,5	іспит
OK41	Антикризове управління	3	іспит
OK42	Кваліфікаційна робота бакалавра	9	іспит
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>		<b>180</b>	

<b>Вибіркові компоненти ОП</b>			
<b>Вибірковий комплекс, що забезпечує соціальні навички (Soft skills)*</b>			
<b>ВК1</b>	Математичний блок на вибір	5	іспит
<b>ВК2</b>	Правова компетентність	3	залік
<b>ВК3</b>	Соціально-гуманітарна дисципліна на вибір	3	залік
<b>ВК4</b>	Формування системного наукового світогляду	3	залік
<b>Вибірковий комплекс галузевого спрямування Major**</b>			
<b>ВК5</b>	Major. Дисципліна 1	3	залік
<b>ВК6</b>	Major. Дисципліна 2	4	залік
<b>ВК7</b>	Major. Дисципліна 3	4	залік
<b>Вибірковий блок дисциплін Minor***</b>			
<b>ВК8</b>	Minor. Дисципліна 1	5	іспит
<b>ВК9</b>	Minor. Дисципліна 2	5	іспит
<b>ВК10</b>	Minor. Дисципліна 3	5	іспит
<b>ВК11</b>	Minor. Дисципліна 4	5	іспит
<b>Окремі вибіркові дисципліни ****</b>			
<b>ВК12</b>	Дисципліна індивідуального вибору 1	5	залік
<b>ВК13</b>	Дисципліна індивідуального вибору 2	5	залік
<b>ВК14</b>	Дисципліна індивідуального вибору 3	5	залік
<b>Загальний обсяг вибіркових компонент:</b>		<b>60</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>		<b>240</b>	

\*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках/блоках освітніх компонент ВК1-ВК4, тим самим забезпечує опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання, що направлені на здобуття соціальних навичок (Softskills) відповідно до вимог стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент ВК1-ВК4 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

\*\*Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК5-ВК7, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення компетентностей та результатів навчання відповідно до галузевого спрямування враховуючи вимоги стандарту спеціальності. Переліки складових освітніх компонент вибіркового комплексу галузевого спрямування Major можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

\*\*\*Загальноуніверситетський блок, в якому блоки дисциплін для вибору пропонують кафедри Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання, які можуть передбачати здобуття часткової професійної кваліфікації. До складу кожного блоку Minor входять чотири послідовних освітніх компоненти обсягом п'ять кредитів кожна. Здобувач може обрати будь-який блок дисциплін Minor. Блоки дисциплін Minor можуть оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

\*\*\*\* Здобувач обирає одну дисципліну із запропонованих у переліках освітніх компонент ВК12-ВК14, які пропонують кафедри Університету відповідно до напрямів своєї діяльності у рамках науково-методичних комісій Університету, що направлені на опанування і поглиблення певних компетентностей та результатів навчання. Переліки складових освітніх компонент ВК12-ВК14 можуть збільшуватися і оновлюватися за рішенням галузевої НМК.

Здобувач, який зарахований на базі повної загальної середньої освіти, виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС.

Здобувач, який зарахований на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»), виконує освітньо-професійну програму в обсязі 240 кредитів ЄКТС. При цьому ХАІ визнає та перезараховує: не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.

Згідно з принципами компетентнісного підходу до здобуття вищої освіти перезарахування результатів раніше складених претендентом дисциплін відповідно до індивідуального навчального плану здійснюється за заявою претендента на підставі Положення «Про перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>) шляхом порівняння: відповідності змісту дисципліни освітньо-професійної програми (ОПП); запланованих результатів навчання з відповідної дисципліни; загального обсягу у годинах і кредитах ЄКТС; форм підсумкового контролю тощо.

### 3.2. Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами

Під час формування переліку дисциплін, практик та атестації враховано вимоги стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, положення «Про організацію освітнього процесу у ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procusu/>) та відповідних нормативних документів.

Практики та/або стажування (за всіма видами) входять до складу обов'язкових навчальних дисциплін. Кількість форм контролю на навчальний рік не перевищує шістнадцять. Аудиторне навантаження становить від 1/3 до 2/3 загального обсягу навантаження.

Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами надано у додатку А.

### 3.3 Структурно-логічна схема ОП

Структурно-логічна схема (додаток Б) освітньої програми відображає послідовність вивчення її компонент, як обов'язкових, так і вибіркових. Здобувачем вищої освіти обирається індивідуальна траєкторія навчання, яка реалізується через обирання вибіркових компонент згідно Положення «Про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін».

## 4. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка» проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

## 5. ВИМОГИ ДО СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p><b>Принципи:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти;</li> <li>• автономія університету;</li> <li>• управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;</li> <li>• постійний моніторинг якості освіти;</li> <li>• залучення студентів і стейкхолдерів до процесу забезпечення якості;</li> <li>• відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості.</li> </ul> <p><b>Процедури:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• удосконалення планування освітньої діяльності;</li> <li>• затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;</li> <li>• підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти;</li> <li>• посилення кадрового потенціалу університету;</li> <li>• забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;</li> <li>• розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;</li> <li>• забезпечення публічності інформації про діяльність університету;</li> <li>• створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.</li> </ul>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд програм</p>	<p>Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також забезпечити сприятливе навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання змісту програми, гарантуючи її відповідність сучасним вимогам і потребам суспільства, навчальному навантаженню здобувачів вищої освіти, процедурам оцінювання студентів, очікуванням і потребам здобувачів вищої освіти щодо змісту і процесу навчання.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: обов'язковість та періодичність проходження підвищення кваліфікації; прозорість процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторинг відповідності змісту програм підвищення кваліфікації завданням професійної діяльності; обов'язковість впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p>
<p>Публічність інформації про ОП, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації розміщена на сайті Національного аерокосмічного університету ім. М Є Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <a href="https://studgorodok.khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti">https://studgorodok.khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti</a> у відкритому доступі.</p>
<p>Дотримання академічної доброчесності працівниками університету та здобувачами вищої освіти</p>	<p>Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилання на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.</p>
<p>Система запобігання та виявлення академічного плагіату</p>	<p>Здійснюється перевірка на плагіат.  <a href="https://www.plagtracker.com">https://www.plagtracker.com</a>  <a href="https://www.scanmvessav.com">https://www.scanmvessav.com</a>  <a href="https://www.plagiarismdetector.net">https://www.plagiarismdetector.net</a>  <a href="https://www.duplichecker.com">https://www.duplichecker.com</a>  <a href="https://www.hfhtrater.com">https://www.hfhtrater.com</a>  <a href="https://www.plagiarisma.net">https://www.plagiarisma.net</a></p>





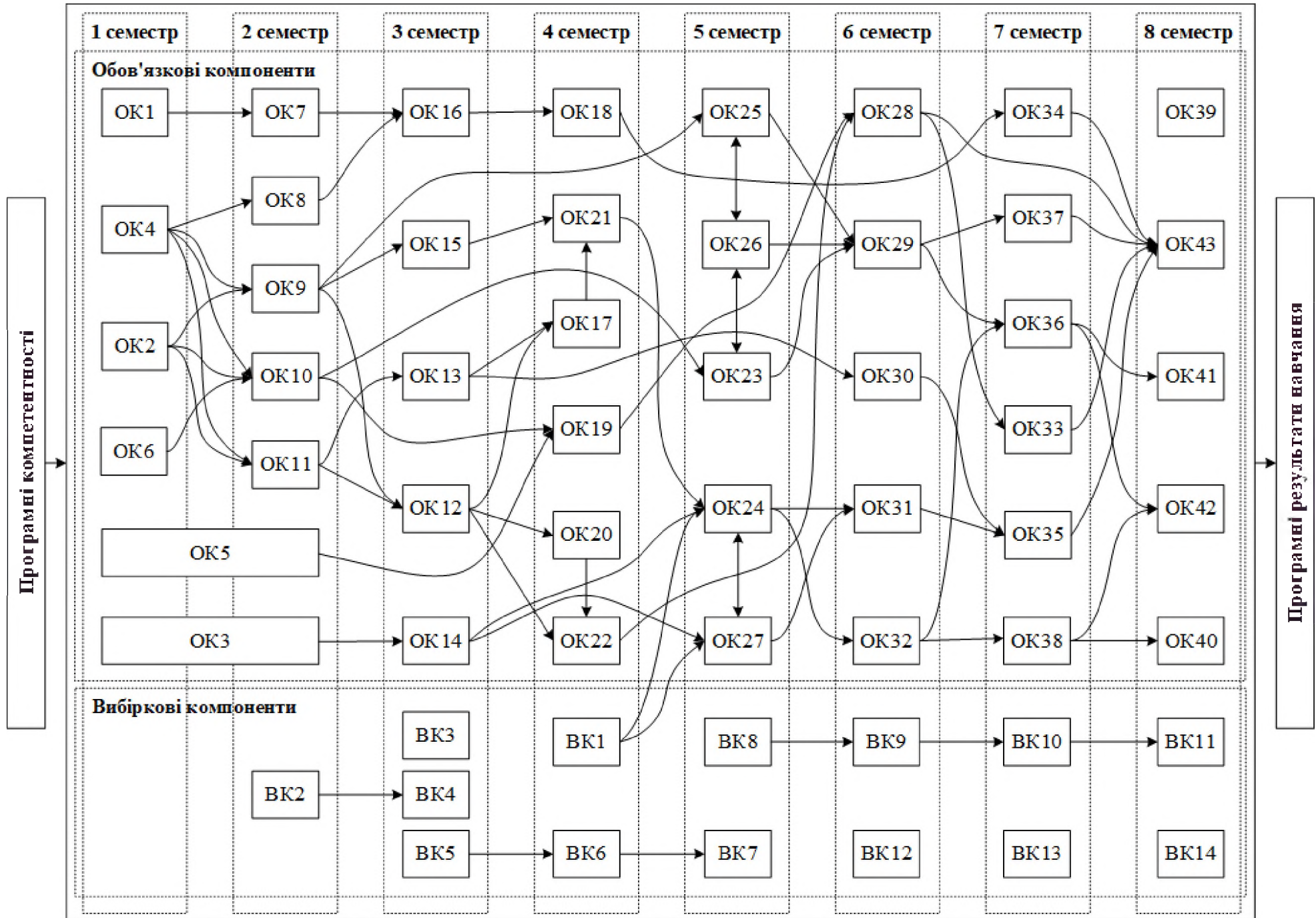
**Додаток А**  
**Розподіл освітніх компонент освітньої програми (КОП) за курсами та семестрами**

1 курс				2 курс				3 курс				4 курс			
1 семестр		2 семестр		3 семестр		4 семестр		5 семестр		6 семестр		7 семестр		8 семестр	
КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів	КОП	кількість кредитів
OK1	5	OK3	5	OK12	4	OK17	4,5	OK23	4	OK28	3	OK33	4	OK38	3
OK2	5	OK5	4	OK13	4	OK18	5	OK24	5	OK29	5,5	OK34	4,5	OK39	2
OK3	5	OK7	3	OK14	3	OK19	3	OK25	3	OK30	4	OK35	4	OK40	4,5
OK4	6,5	OK8	4	OK15	4	OK20	4	OK26	3	OK31	5	OK36	2	OK41	3
OK5	4	OK9	4	OK16	4,5	OK21	4	OK27	4,5	OK32	4	OK37	4	OK42	9
OK6	3	OK10	3			OK22	2								
		OK11	5,5												
		BK2	3	BK3	3	BK1	5	BK7	4	BK9	5	BK10	5	BK11	5
				BK4	3	BK6	4	BK8	5	BK12	5	BK13	5	BK14	5
				BK5	3										
28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5		28,5		31,5	
60				60				60				60			

Вибіркові компоненти, їх зміст, формування компетентностей (загальних, спеціальних(фахових)) та визначення результатів навчання представлено у робочих програмах дисциплін та/або силабусах на сайті в розділі «Короткий опис, структура і освітні компоненти освітніх програми і компонентів» освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» <https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/ekonomika-pidpriemstva1/kortkij-opis-struktura-i-komponenti62/>



**Додаток Б**  
**СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**





Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»	Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», галузі знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти – бакалавр, кваліфікація – бакалавр з економіки	ID – 693 Стор. 1 Всього сторінок 1
--	--	--

## ЛИСТ ОБЛІКУ ВНЕСЕННЯ ЗМІН

Номер зміни	Дата введення в дію	Пояснення до змін
1.	2 вересня 2024 р.	Затвердити зміни до освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються. (Додаток А). Підстава: 1) Наказ МОН України від 13.06.2024 № 842 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»; 2) Рішення галузевої навчально-методичної комісії № 3 (протокол №1 від 30.08.2024).

### ДОДАТОК А

#### Затверджені зміни у

освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства»  
спеціальності 051 «Економіка»  
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»  
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти  
викладено у такій редакції:

#### **2 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

**«Економіка підприємства» зі спеціальності 051 «Економіка»**

*Позицію «Загальні компетентності» пункту 6 – Програмні компетентності доповнити ЗК14 такого змісту:*

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

#### **5 МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ**

Вести до всіх компонент освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» спеціальності 051 «Економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, для здобувачів усіх курсів та форм навчання, які на ній навчаються загальну компетентність ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.